Nr 423. Kraków, Niedziela 14 Września 1913. Rok XXXII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32	16	8	2 „ 70 h.
z dwurazową	38	19	9 „ 60 h.	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckiem	36	18	9	3
w innych państwach	48	24	12	4

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) sprawie się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy" w Krakowie. Nr. rach. pocst. Kasy Oszczęd. 857.484.
Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Plebna, ulica Karola Ludwika 9.
Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA
NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopeasa i A. Salamonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7 Trafika w Sukiennicach.
Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 8. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Esckach. — W Wiedniu: He[illegible] (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf.. [illegible] & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougem[illegible] 4.
Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wierszu drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.
Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.
Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Do nabycia w trafikach:
TUTKI „KOSMOS" ZE ZŁOTYM USTNIKIEM
124 40 50
z fabryki St. Wołoszyńskiego w Krakowie.

O demokratyzacyę Sejmu.

(Telefonem)

Lwów, 14 września.

Zarząd klubu partyi ukraińskiej radykalnej odbył we Lwowie posiedzenie, na którem omawiano stanowisko rządu centralnego i krajowego i partyj polskich w sprawie sejmowej reformy wyborczej. Postanowiono zwrócić się ze stanowczem wezwaniem do rządu centralnego, aby bezzwłocznie poczynił radykalne kroki wśród polskich wrogów reformy wyborczej celem ziszczenia tego hasła, aby wkrótce można było zwołać nowy Sejm wyłącznie dla sprawy zdemokratyzowania galicyjskiego zastępstwa krajowego.

Stwierdzono, że namiestnik Korytowski kieruje się w sprawie reformy wyborczej skrajnie stronniczo, przeciw czemu zarząd partyi z oburzeniem protestuje. Namiestnik Korytowski jest tylko wykonawcą żądań partyi reakcyjno-klerykalnych które radeby były przewlec reformę wyborczą w nieskończoność.

Wreszcie postanowiono wezwać radykalnych posłów ukraińskich sejmowych i parlamentarnych i organizacye radykalne kraju do jak najszerszej agitacyi wśród mas narodu, którąby zniewoliła władze kierujące do ustępstw w sprawie żądania demokratyzacyi Sejmu na najszerszych zasadach.

Podwyższenie stanu prezencyjnego w armii.

(Telefonem.)

Wiedeń, 14 września.

„Zeit" wywodzi z powodu podwyższenia stanu prezencyjnego kompanii piechoty na 141 ludzi, że podwyższenie to nastąpiło prawie wyłącznie kosztem ludności w Austryi. W Galicyi podwyższono stan prezencyjny w 72 batalionach czyli w 288 kompaniach, w Bośni w 90 batalionach, czyli w 240 kompaniach, razem o 21.304 ludzi, co znaczy o 10 więcej ponad ustanowiony kontyngent rekruta. Dyslokowane w Galicyi i w Bośni wojska rekrutują się jedynie w Austryi, z wyjątkiem batalionu strzelców z Trembowli Nr 3, który uzupełnia się na Węgrzech. W ten sposób podwyższenie stanu prezencyjnego nastąpiło tylko kosztem ludności w Austryi, a nie ludności Węgier. — Stosunek w cyfrach przedstawia się następująco: Austrya dostarczyła 17.000 ludzi, podczas gdy Węhry tylko 3740 ludzi.

Stan ten potrwa tak długo, dopóki nie nastąpi podwyższenie kontyngentu rekruta, a co musi być uchwalone w parlamencie, a może wejść w życie dopiero w przyszłej jesieni. To fizyczne obciążenie ludności w Austryi potrwa zatem conajmniej rok.

Podwyższenie to uwidocznia się w kwocie, przeznaczonej na wsparcia dla rodzin rezerwistów. Podczas gdy w Austryi przeznaczono na ten cel przeszło 20 milionów, na Węgrzech potrzeba było na ten cel zaledwie jedną czwartą tej sumy,

Groźba wojny japońsko-chińskiej.

(Telegr. „Nowej Reformy".)

Londyn, 14 września.

W tutejszych kołach politycznych panuje przekonanie, że konflikt japońsko-chiński przybierze groźne rozmiary i może przyjść do akcyi wojennej japońskiej na wielką skalę.

Z Petersburga donoszą dzisiaj, że wypadek w Nankinie stoi w związku z rozwiązaniem kwestyi mandżurskiej i mongolskiej. — Z tego wnoszą, że między rządem rosyjskim a japońskim toczą się widocznie rokowania o porozumienie, celem zostawienia Japonii wolnej ręki w Mandżuryi, a Rosyi w Mongolii.

Sytuacya jest tem groźniejsza, że rząd w Pekinie nie chce przyjąć wszystkich warunków, stawianych przez Japonię, która występuje z coraz to nowemi żądaniami. Między innemi Japonia żąda przedłużenia kontraktu dzierżawy Portu Artura na 150 lat. Nadto Japonia chce obsadzić południowe porty chińskie Fuczu i Amoy.

Tokio. Półurzędowo zapewniają, że zajścia w Nankinie stoją w związku z rozwiązaniem kwestyi mandżurskiej i mongolskiej.

Petersburg, 14 września.

Konflikt japońsko-chiński wywołuje tu pewne zaniepokojenie. Nie wiadomo, czy Japonia zadowolni się obsadzeniem Nankinu, wobec czego Rosya zachowałaby się spokojnie. Gdyby jednak Japonia okupowała inne ważne pod względem strategicznym punkty w południowej Mandżuryi, Rosya musiałaby interweniować.

„Rjecz" ostrzega przed kooperacyą z Japonią, która źle może się zakończyć dla Rosyi.

Berlin, 14 września.

Na giełdzie obiegała pogłoska, że w Japonii zarządzono mobilizacyę.

Z Tokio donoszą, że agitacya antychińska przybiera niebezpieczne rozmiary.

Próbna mobilizacya w Rosyi.

Petersburg. Pet. ag. tel. donosi: Z powodu próbnej mobilizacyi w tym miesiącu powołuje się rezerwistów w czterech powiatach gubernii pskowskiej, częściowo w trzech powiatach gubernii witebskiej i w jednym powiecie gubernii inflanckiej.

Sprawy bałkańskie.

(Telegr. „Nowej Reformy".)

Rokowania bułgarsko-tureckie.

Petersburg, 14 września.

W jednem z tutejszych pism zaprzeczył bułgarski poseł Bobczew w stanowczy sposób pogłosce, jakoby w Konstantynopolu toczyły się rokowania celem zawarcia sojuszu bułgarsko-tureckiego. Bułgarscy mężowie stanu i publicznie czynne osobistości myślą tylko o wewnętrznym pokoju i wygojeniu ran, jakie ich ojczyźnie zadano.

Wiedeń, 14 września.

„Polit. Corresp." donosi z Konstantynopola: Bułgarya prawdopodobnie będzie musiała zapłacić o wiele więcej za pokój, jak dotąd sądzono i będzie musiała poczynić dalsze ustępstwa.

700-milionowa pożyczka Turcyi.

Konstantynopol, 14 września.

Półurzędowy „Tanin" donosi, że podpisano już turecko-francuską pożyczkę w kwocie 700 milionów franków.

Turcya przyrzekła za to Francyi ważne koncesye kolejowe w Anatolii i Syryi.

Spory graniczne.

Belgrad, 14 września.

Z powodu różnic między serbskimi a greckimi delegatami co do granicy, komisya ukończyła swe prace.

Cetynia, 14 września.

Delegaci Vukoticz i Matanowicz powrócili z Belgradu. Vukoticz udał się do Antivari do króla, aby go poinformować o spornych kwestyach z Serbią co do granicy.

Komisya Carnegiego.

Belgrad, 14 września.

Komisya Carnegiego rozpoczęła pracę. Rząd bułgarski czyni dla niej wszelkie ułatwienia w sprawie śledztwa, które ma przeprowadzić.

Cholera.

(Telefonem.)

Praga, 14 września.

Stwierdzony wypadek cholery w Maryenbadzie jest odosobniony i został zawleczony z zagranicy. Zarządzono wszystko, chorą zupełnie izolowano, tak, że nie ma powodu do zaniepokojenia. Zresztą minął już 5-dniowy termin od zachorowania, nie zgłoszono zaś nowego podejrzanego wypadku.

Marienbad, 14 września.

Burmistrz tutejszy i burmistrz Karlsbadu wnieśli do ministra spraw wewnętrznych telegraficzny protest z powodu ogłoszenia wiadomości o wypadku cholery w Marienbadzie, przez co wywołano bezcelowe zaniepokojenie. Burmistrze proszą o ukaranie winnych funkcyonaryuszów, którzy ogłosili tę wiadomość, i oświadczają, że stan p. Gałzińskiej, która zachorowała na cholerę, znacznie się polepszył, a osoby, które się z nią stykały, a które izolowano, są zdrowe.

Budapeszt, 14 września.

Wedle urzędowych informacyj, zgłoszono 13 nowych zasłabnięć, podejrzanych o cholerę.

Budapeszt, 14 września.

Wczoraj zachorował na ul. Andrassego na cholerę jeden robotnik i 16-letnia robotnica. Oboje odwieziono do szpitala.

Jak stwierdzono, wszystkie osoby, które dotąd zachorowały na cholerę, spożywały winogrona z okolic dotkniętych cholerą.

Petersburg, 14 września.

Pet. ag. tel. donosi, że w powiecie żwinogorodzkim gub. kijowskiej zaszedł jeden wypadek śmierci na cholerę.

Telegramy

z dnia 14 września.

Po konferencyi ludowców u namiestnika.

Wiedeń. „Polit. Corresp." donosi: Na onegdajszej konferencyi deputacyi ludowców u namiestnika omawiano także żale, które były przedmiotem narad na ostatnim zjezdzie ludowców w Krakowie. Namiestnik starał się wyjaśnić poszczególne fakty i przedstawić żale jako nieuzasadnione i zapewnił ludowców o życzliwości rządu.

„Poln. Nachrichten" dodają do tej wiadomości, że konferencya ta nie zmieniła w żadnym kierunku sytuacyi, gdyż ludowcy nie chcą się zadowolnić przyrzeczeniami. Decydującemi będą dla ludowców reformy administracyi w duchu przychylnym dla ludu i energiczne wystąpienie przeciw nagonce, urządzonej przeciw partyi ze strony klerykalnej.

Dnia 29 b. m. odbędzie się w Krakowie ponowne zgromadzenie posłów polskiej partyi ludowej, które zajmie stanowisko w obecnej sytuacyi.

O uniwersytet ruski.

Lwów. „Diło" porusza sprawę uniwersytetu ukraińskiego i oświadcza: Wobec tego, że kompromis w sprawie sejmowej reformy wyborczej nie doprowadził do żadnego rezultatu, klub ukraiński musi zająć inną taktykę w sprawie uniwersyteckiej. „Diło" kończy swój artykuł w następujący sposób: Sprawa uniwersytecka powinna stać się znowu przedmiotem naszej politycznej akcyi na arenie parlamentarnej. Przy sprawie sejmowej reformy wyborczej polska strona okazała zupełną niezdolność załatwienia którekogolwiek ze spornych punktów narodowościowych spraw. Pora więc, aby w kwestye narodowościowe i krajowe wmieszał się rząd centralny i parlament i rozpoczął od załatwienia sprawy, należącej do swego zakresu, a taką sprawą jest kwestya uniwersytecka. Słowem, sesya jesienna parlamentu powinna rozpocząć się dla nas pod hasłem sprawy uniwersyteckiej.

Zamknięcie kongresów.

Wiedeń. Międzynarodowy kongres dla ratownictwa, zamknięto wczoraj. Przyszły kongres odbędzie się w Amsterdamie. Wieczorem odbyło się przyjęcie w ratuszu.

Wiedeń. Wczoraj zamknięto po przemowie wiceprezesa Meyera międzynarodowy kongres statystyczny. Następny odbędzie się w Brukseli. Prezydentem międzynarodowego centralnego instytutu statystycznego został Bodio z Rzymu.

Manewry cesarskie w Czechach.

Wiedeń. Arcyksiążęta Leopold Salvator i Fryderyk udali się w nocy na manewry do Czech wraz z obcymi attache wojskowymi.

Praga. „Bohemia" zaprzecza pogłosce, jakoby na terenie manewrów w południowych Czechach panowały jakieś epidemie, z powodu czego manewry miałyby być odwołane. Wprawdzie w okolicy Wiednia stwierdzono kilka wypadków nosacizny u koni, epidemię tę jednak już usunięto. Jeden żołnierz 22 p. artyleryi zmarł na tyfus.

Nowy wiec niemiecki w Chomutowie.

Chomutow. Dzisiaj odbędzie się tu wiec, zwołany przez niemiecką partyę agrarną i niemiecką partyę radykalną.

Zmniejszenie się konsumcyi piwa w Czechach.

Praga. „Prager Tagblat" donosi, że komisya administracyjna jest rozczarowana z powodu małego dochodu z nowego podatku od piwa. Konsumcya piwa w Czechach bowiem zmniejszyła się o 40%.

Zakazany „dzień kwiatka".

Lublana. Słowieński związek sokoli uchwalił z okazyi 50 letniego istnienia Sokoła w Lublanie urządzić dzisiaj „dzień kwiatka" we wszystkich miejscowościach słowieńskich, celem zebrania funduszów na urządzenie wszechsłowiańskiego zjazdu Sokołów w przyszłym roku w Lublanie. — Ministerstwo spraw zagranicznych zakazało urządzenia „dnia kwiatka".

Skarga wywłaszczonych.

Poznań. Właściciele dóbr wywłaszczonych Dąbek i Kołdrąb zwrócili się do władz z żądaniem opieki wobec przedstawicieli komisyi kolonizacyjnej, która wyrzuciła ruchomości ich z dworów dóbr wywłaszczonych, pomimo, że nie miała jeszcze wyroku sądowego. Władze jednak odmówiły opieki eksmitowanym, wobec czego obaj zwrócili się do prokuratora, oskarżając przedstawicieli komisyi kolonizacyjnej o eksmisyę samowolną.

Poznań. Do wywłaszczonych Złotnik, przezwanych obecnie „Koenigliches Ansiedelungsgut Zlotnik" sprowadzono na trzech wozach żniwnych, 50 kolonistów niemieckich, aby obejrzeli rolę i grunty, które zamierzają nabyć.

Skazanie redaktora.

Poznań. Redaktor „Wiarusa polskiego" skazany został na 200 marek kary lub 20 dni więzienia za wyrażenie nagany tym, którzy porzucają nazwiska polskie, a przyjmują niemieckie.

Sprzedawczyki.

Bydgoszcz. „Dziennik Bydgoski" dowiaduje się, że w Płońsku na Kujawach trzej gospodarze Polacy ofiarowali komisyi kolonizacyjnej swe grunta, żądając po 650 marek za morgę.

Strajk w Rydze.

Ryga. W ostatnich dniach robotnicy trzech fabryk podjęli pracę pod dawnemi warunkami. 1500 robotników portowych powróciło do pracy, uzyskawszy 20 prc. podwyżki.

Z Dumy.

Petersburg. Wniesiony w Dumie budżet szczegółowy kancelaryjnego kredytu na rok 1914 ogranicza depozyty zagranicznych bankierów.

Pożar w magazynach kolejowych.

Insbruk. Wczoraj o godz. 2 po poł. wybuchł w magazynach cłowych i towarowych stacyi kolei południowej Ala ogień, który przy panującym wietrze szybko się rozszerzył. Magazyny wraz z całym zapasem towarów, tam nagromadzonym i kancelarye, oraz wszystkie dokumenty padły ofiarą ognia; toż samo pięć stojących przed magazynami wagonów towarowych. Szkoda bardzo wielka. Brak wody utrudniał akcyę ratunkową, w której brał udział prócz straży ogniowej także personal kolejowy i garnizon, których akcyi udało się uratować sąsiednie magazyny i budynek stacyjny.

Lot Paryż—Londyn.

Issy le Moulineaux. Niemiecki lotnik Friedrich wraz z lotnikiem Etrichem jako pasażerem wznieśli się wczoraj w podróż do Londynu.

Zbytki amerykańskie.

Statystyka oficyalna Stanów Zjednoczonych podaje ciekawe dane o sumach, które „praktyczni" Jankesi wydają na różne cele, które do koniecznych potrzeb zaliczyć trudno. A jednak wydatki tego rodzaju stanowią tak stałą rubrykę w budżetach zarówno jednostek jak społeczeństw, że mimowoli nasuwa się myśl o ich zupełnem równouprawnieniu ze wszystkiemi innemi.

Pierwsze miejsce wśród tych „zbytków", jak aresztą bodaj wszędzie, zajmują napoje alkoholowe i tytoń. Amerykanie tak samo zapalczywie oddają się „niszczeniu" alkoholu, jak ich europejscy współrasowcy.

W ostatnim roku sprawozdawczym Stany Zjednoczone wypiły piwa 64½ miliona beczek, o zawartości 250 litrów każda, wartości 1612,500 000 dolarów, czyli przeszło 8 miliardów koron. Na piwie samem Jankesi nie poprzestają; w tym samym roku wypili oni 143⅓ miliona galonów whisky za 900,000.000 dolarów, czyli 4½ miliarda koron. Cyfra ta reprezentuje sumę dwa razy większą od tej, jaką Stany wydały w ostatnim roku na chleb.

Wszystkie piekarnie Stanów Zjednoczonych wypiekły przez rok chleba za 397,000.000 dolarów. Zatem na wódkę wydają Jankesi 2 razy, a na piwo 4 razy więcej, niż na chleb, wobec czego pojęcie o trzeźwości i praktyczności amerykańskiej musi uledz znacznej redukcyi.

Tak samo tytoń pochłonął w ostatnim roku w Stanach tyleż pieniędzy, co chleb: Amerykanie „przepalili" w formie cygar, papierosów i fajek, oraz przeżuli tytoniu za 416 milionów dolarów — przeszło 2 miliardy koron! A jednocześnie cukru spożyli Amerykanie tylko za 275 mil. dol., a masła, mleka i sera razem za 279 milionów. Nie są wielkimi hygienistami nasi bracia za oceanem.

Nie są także wielkimi moralistami. W Stanach Zjednoczonych znajduje się 400.000 szynków, tyle, ile jest razem uniwersytetów, szkół, kościołów i — sędziów, których to ostatnich jest pokaźna liczba 221 tysięcy. Utrzymanie nauczycieli szkół ludowych, szkół średnich, profesorów uniwersytetów we wszystkich Stanach kosztuje rocznie 253 mil. dolarów — i tyleż w ostatnim roku wydali Amerykanie na automobile, przy ogólnej wartości wszystkich automobilów w kraju, wynoszącej 884 mil. dolarów. *Przeciętnie szofer automobilowy w Ameryce zarabia więcej od profesora.*

*Większą sumę, niż suma wartości budynków, przyborów naukowych i t. d. wszystkich zakładów naukowych w całych Stanach Zjednoczonych, wy*nosi wartość brylantów i innych kosztowności w samym tylko Nowym Yorku, oceniana na 50 mil. dolarów — 2½ miliarda koron! Nowy York może być słuszniej niż jakikolwiek gród na świecie, nazwany miastem brylantów. W ostatnim roku Amerykanie wydali na nie 42 mil. dolarów, a na perły 10 milionów, w ciągu zaś ostatnich lat dziesięciu kupili poza granicami Stanów za 300 milionów. Ta kosztowność ozdób idzie w parze z kosztownością całych strojów damskich, na które Stany Zjednoczone wydały w ostatnim roku 884 miliony dolarów, a prócz tego kupiły za granicą za 42 miliony samych koronek. Mężowie amerykańscy mają widać szeroko otwartą kieszeń dla swych żon, te zaś szeroki gest i smak stroju rozwinięty przedewszystkiém w kierunku jego bogactwa.

Ostatniemi wreszcie wielkiemi pozycyami zbytków amerykańskich są wydatki na — wodę sodową i lody, oraz na czekoladę. Wody sodowej i lodów wypili i zjedli obywatele Stanów Zjednoczonych w ciągu ostatniego roku za 320 mil. dolarów — przeszło 1½ miliarda koron, co przewyższa znacznie sumę, wydaną przez nich na obuwie. Czekolady zaś spożyli tylko za 134 mil. dolarów, co wobec wydatków na chłodniki jest sumą stosunkowo skromną i nawet nie może być uważane za wielki zbytek.

Kronika.

Kraków, niedziela 14 września.

Kalendarzyk kościelny: Podwyższenie Krzyża św.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 16; zachód o godz. 5 m. 55, długość dnia godzin 12 min. 39.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Zmiennie, później większe zachmurzenie, niestałe, temperatura wyższa, zachodnie żywe wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: po południu „Leci liście z drzewa"; wieczór „Pierwsza sztuka Fanny".

Zawody piłki nożnej („Cracovia" przeciw drużynie z Bielska) na boisku „Cracovii" o godz. 4 po południu.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański).

Wystawa Związku artystów w pawilonie architektury obok parku Jordana otwarta codziennie od 10 rano do 6 wieczorem.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Muzeum etnograficzne otwarte od godz. 11 do 1 w południe przy ul. Studenckiej pod l. 7.

Teatr miejski we Lwowie: po południu „Taniec czynowników"; wieczór „Zuchwalec".

Z teatru. Dla charakterystyki Bernarda Shawa wystawiona wczoraj krotochwila „Pierwsza sztuka Fanny" jest bezsprzecznie utworem typowym. Ten teatralny „businessman", jak go trafnie nazwał jeden z krytyków, w utworze swym zapragnął stępić ostrze ironii swej na krytyce teatralnej, która niejednokrotnie nie na żarty dała mu się we znaki i napisał sztukę, w której rozprawia się z obowiązującą dziś w Europie hipokryzyą moralności. I prowadzi nas w tym celu w świat burżuazyi, aby odsłonić z całą bezwzględnością satyryka jej obłudę, a w dalszym ciągu, aby schłostać swoich krytyków przez postawienie im do rozwiązania problemu powodzenia sztuki teatralnej. A więc dowodzi, że jeżeli kobieta kochana należy do półświatu, ale ostatecznie zdobywa się na akcent szczerego, gorącego uczucia, to godną jest małżeństwa, jeżeli dziewczyna z dobrego domu pokocha lokaja o wytwornych manierach i trzeźwym sądzie o ludziach i rzeczach, to może go zaślubić. Ostrze szabli Shawa wykonywa tysiące kunsztownych cięć, wśród których padają iskry dowcipu i ironii, piętnującej burżuazyjne zacofanie, zdejmującej momentalnie wzorki ze wszystkiego, co trąci przesądem i zacofaniem, co tamuje swobodny lot myśli o nowoczesnym nie krępowanym rutynizmem ustroju.

Posługuje się zaś Shaw w tem swojem założeniu i rozwiązaniu oryginalną formą prologu i epilogu, gdzie wytacza dyskusyę o warunkach powodzenia sztuki, intencyach autora, obmawiając samego siebie i omal nie przenosząc gorącej rozprawy między publiczność, zwłaszcza w epilogu, który ze sceny przenosi się do orkiestry.

Odkładając uwagi dalsze do szczegółowego sprawozdania, zanotować należy, że „Pierwsza sztuka Fanny" zainteresowała publiczność w wysokim stopniu zarówno treścią jak fakturą, której oryginalność podniosła pomysłowa inscenizacya. Gra artystów była bardzo staranna i zasłużyła na podkreślenie, zwłaszcza w rolach akcyi głównej.

Obok stylowej i na wyższym artystycznym poziomie utrzymanej gry pp. Jednowskiego, Bończy, Siemaszki i Nowackiego, żywe zainteresowanie obudziły doskonale wykonane role pań Kamińskiej i Gryficzówny, utrzymane w żywem tempie, okraszone humorem i swobodą, dając świadectwo talentu tym obu nowo pozyskanym, doskonale się zapowiadającym siłom.

Publiczność, szczelnie wypełniająca teatr, darzyła wykonawców rzęsistemi oklaskami, które wróżą sztuce dłuższy żywot na scenie. Pani Kamińskiej wręczono piękne kosze kwiatów. *wp.*

Z Związku okręgowego T. S. L. Dziś przed południem odbędzie się w sali Rady powiatowej przy ul. Pijarskiej l. 3, doroczny walny zjazd delegatów Tow. szkoły ludowej, należących do kraю Związku okręgowego.

Porządek dzienny: O godz. 9 rano: 1) Zagajenie. 2) Referat: „Dom ludowy w Krakowie". Stefan Natanson. 3) Obrady komisyi a) dla oświaty wiejskiej, b) dla oświaty pośród robotników.

Po południu o godz. 3: 4) Sprawozdanie z obrad i wnioski komisyi. 5) Sprawozdanie administracyjne. 6) Sprawozdanie finansowe. 7) Wybór zarządu Związku okręgowego. 8) Wnioski i interpelacye.

Muzyka kościelna. W kościele św. Anny w czasie sumy p. Wiktor Pietroń, śpiewak z Paryża, wykona dwie pieśni nabożne: Tostiego: „Ridonami la calma", Wagnera: Modlitwa z opery „Rienzi".

Na wystawie Związku artystów w pawilonie architektury (obok parku dra Jordana) zakupiono w zeszłym tygodniu: M. Harasimowicza obraz olejny „Stare domy w Tarnopolu", Br. Rychter-Janowskiej „Most nad Tybrem" (olej.), oraz K. Żelechowskiego „Sierotkę" (olej.). Z powodu ustalonej pogody, oraz liczniejszej frekwencyi zwiedzających, wystawa trwa jeszcze w dalszym ciągu.

Związek pracy polskich kobiet donosi, że z dniem 15 b. m. przenosi swoją pracownię, obejmującą szwalnię, hafciarnię i wyrób szat liturgicznych do własnego lokalu w Rynku l. 6 (Szara kamienica II schody).

Ze sportu. Dzisiaj rozegra Cracovia match z pierwszą drużyną śląską: B. B. Sportvereinem z Bielska.

Drużyna ta, której członkowie byli jedyną skuteczną podporą reprezentacyi morawsko-śląskiej, rywalizuje już od kilku lat z Cracovią. Obecnie po pozyskaniu kilku znakomitych graczy, będzie groźnym przeciwnikiem drużyny krakowskiej. Zawody te poprzedzi match o mistrzostwo drugiej klasy między „Jutrzenką" a „Polonią".

Z sali sądowej. Wczorajsza rozprawa przed sądem przysięgłych przeciw Kasprowi Przewoźnikowi o zbrodnię zabójstwa zakończyła się uwolnieniem oskarżonego. Na mocy werdyktu przysięgłych trybunał przyjął za udowodnione, że oskarżony działał w obronie koniecznej.

Śnieg w Zakopanem. Donoszą nam: Po onegdajszym ulewnym deszczu w nocy oziębiło się znacznie i w górach spadły duże śniegi, nietylko ubielając dalsze szczyty, ale nawet Gewont i Regle. Opady śnieżne są zwykle zwiastunami dłuższej i ładnej pogody, która też od dnia dzisiejszego zawitała ku nam.

Ingres arcybiskupa warszawskiego. — Pisma warszawskie donoszą: Arcybiskup warszawski, ks. Aleksander Kakowski onegdaj przyjechał do Częstochowy, odprawił tam mszę w kaplicy przed cudownym obrazem Matki Boskiej na Jasnej Górze i wyjechał do Warszawy. W drodze, począwszy od Koluszek, witany był na wszystkich większych stacyach kolei wiedeńskiej przez miejscowe duchowieństwo.

Arcybiskup wczoraj przyjechał do Warszawy. Dziś odbędzie się ingres nowego arcybiskupa warszawskiego do katedry św. Jana.

W razie pogody o godz. 8·45 rano duchowieństwo zgromadzi się w pałacu arcybiskupa przy ul. Miodowej, skąd poprzedzane przez przedstawicieli cechów o godzinie 9 rano procesyonalnie wyruszy wraz z arcybiskupem, ubranym pontyfikalnie, ulicami: Miodową, Nowo-Miodową, Krakowskiem Przedmieściem, Placem Zamkowym do katedry w ul. Świętojańską. Po przyjściu przed wielkie drzwi

katedry odbędzie się zwykła ceremonia ingresowa, poczem arcybiskup przy śpiewie hymnu „Te Deum" wejdzie do wnętrza świątyni, gdzie zasiądzie na tronie.

Po odczytaniu bulli papieskiej nastąpi powitanie arcybiskupa ks. Kakowskiego przez obecnego administratora archidyecezyi biskupa Ruszkiewicza oraz homagium, które złoży duchowieństwo. Następnie nowy arcybiskup przemówi do duchowieństwa, poczem rozpocznie celebrę pontyfikalną sumy, podczas której mieć będzie kazanie z ambony. Po sumie udzieli błogosławieństwa, a po skończonych ceremoniach duchowieństwo odprowadzi arcybiskupa do wielkich drzwi katedry.

Pomnik Prusa w Nałęczowie. Pisma warszawskie donoszą: W Nałęczowie, gdzie często spędzał chwile wypoczynku Bolesław Prus, grono wielbicieli jego zajęło się sprawą wzniesienia mu pomnika. — W tym celu na zebraniu Towarzystwa przyjaciół Nałęczowa wybrano komitet, który przystępuje obecnie do przygotowań wstępnych w rodzaju załatwienia niezbędnych formalności prawnych, oraz zgromadzenia potrzebnego na budowę pomnika funduszu.

Niema „Grzechu". Niedawno temu donosiły pisma warszawskie o zatargu, powstałym między dr Czesławem Stankiewiczem a p. Aleksandrą Żmurkową, wdową po znakomitym artyście malarzu, na tle sporu o własność obrazu Żmurki pod nazwą „Grzech". Jak wiadomo p. Żmurkowa sprzedała dr Stankiewiczowi „Grzech" za 1400 rb., lecz wkrótce rozmyśliła się i zaproponowała nabywcy zwrot pieniędzy, odmawiając wydania obrazu.

Żądając od sądu przyznania obrazu, dr S. prosił przedewszystkiem o zabezpieczenie wymienionego dzieła przez oddanie go do rąk p. Feliksa Rychlinga, właściciela salonu artystycznego. Sąd okręgowy odmówił zabezpieczenia, po merytorycznem zaś rozstrzygnięciu sprawy przyznał słuszność dr S. i nakazał, aby p. Żmurkowa oddała mu „Grzech".

Mimo tak brzmiącego wyroku dr S. „Grzechu" dotychczas niema i niewiadomo, czy go też mieć będzie. Gdy bowiem komisarz sądowy, wykonywując wyrok, przybył do mieszkania p. Żmurkowej, by odebrać dla doręczenia dr Stankiewiczowi „Grzech", otrzymał odpowiedź, że p. Żmurkowa „Grzechu" — nie ma.

Katastrofa kolejowa. Pisma warszawskie donoszą: Onegdaj wieczór nastąpiło w pobliżu mostu na Pradze na linii Warszawa-Modlin wykolejenie pociągu. Jeden wagon uległ zupełnemu rozbiciu, kilka zostało znacznie uszkodzonych. Z ludzi nikt nie zginął, siedm osób odniosło rany. Pasażerów uszkodzonego pociągu przewieziono do Warszawy. Ruch na linii uległ przerwie aż do usunięcia z toru szczątków strzaskanego wagonu.

Uwolnienie von Essena. Z Petersburga donoszą: Aresztowanego pod zarzutem szpiegostwa oficera szwedzkiego von Essena uwolniono z więzienia. Zaraz po wyjściu z więzienia von Essen odwiedził ambasadora szwedzkiego.

W tych dniach von Essen wyjeżdża z Rosyi. Obiecano zwrócić mu zabrane podczas aresztowania rzeczy.

Połów śledzi. Pisma niemieckie donoszą: Połów śledzi w Niemczech jest w tym roku tak obfity, jak nigdy. W roku bieżącym do 4 września import śledzi do Szczecina wynosił 120.680 ton. Płacą za tonę od 35 do 52 marek, zależnie od jakości. — W zatoce gdańskiej zeszłego tygodnia połów był niezmiernie obfity. Wszystkie łodzie rybackie wracały przepełnione. Prawie każda zawierała po 500 kóp śledzi. Sprzedawano kopę po niesłychanie niskiej cenie — 25 fenigów.

Mianowania. „Wiener Zeitung" ogłasza: Cesarz zamianował starostę w Jarosławiu Michała Rawskiego, starostów Juliana Napadjewicza i Józefa Niesiołowskiego radcami namiestnictwa, przyczem radca Napadjewicz został referentem spraw szkolnych, administracyjnych i ekonomicznych w Radzie szkolnej kraj. we Lwowie.

Cesarz nadał tytuł i charakter radców namiestnictwa starostom: Józefowi Langemu w Dobromilu, Zygmuntowi Rettingerowi w Żółkwi, Zenonowi Głażewskiemu w Dolinie i Tadeuszowi Mitschce w Gorlicach.

Minister spraw wewnętrznych zamianował starostami: starszych komisarzy Karola Mgleja i Franciszka Krzysika, sekretarzy Tadeusza Gawrońskiego i Władysława Grodzickiego, wicesekretarza ministeryalnego dra Jul. Dunikowskiego i komisarzy powiatowych Stanisława Siedleckiego, Czesława Żółkiewicza, Oktawa Doschota sekretarzami namiestnictwa.

Odpowiedzialny redaktor:
Konstanty Srokowski.
Wydawca:
Michał Konopiński.

✝

Za duszę ś. p.
Jana Mrożyńskiego

jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci, odbędzie się **nabożeństwo żałobne** we wtorek 16go września o godzinie 9 rano w kościele OO. Kapucynów, na które pozostała wdowa Krewnych, Przyjaciół, Znajomych i pobożną Publiczność zaprasza

Ruch przejezdnych.

Kraków, 13 września.

NOWY HOTEL NARODOWY, własność dra Adamskiego ul. Poselska 22. (Gruntownie odrestaurowany. Parkiety, światło elektryczne, restauracya, łazienki i stajnia w miejscu. Pokoje o 1 łóżku od 1.80 do 3.60 K, z dwoma od 3.80 do 7 koron): Stanisław Kubski z Gruszowa (Król. Pols.). Albin Szyroki z żoną z Dziedzic, Michał Boranyk ze Lwowa, Alina Dumont z Warszawy, Zofia Ostrowska z Żytomierza, Marya Zaleska z Wołynia, Jan Śliwka z Wiednia, Dawid Halpern ze Stryja, Eugeniusz Koczanowicz z Korzenny, Czesław Walka z Rzeszowa, ks. Witold Sarosiek z Grodna, Albin Adolf z Wiednia, Walery Dec z Krakowa, Paweł Gładysz z żoną ze Suchej. Wiktorya Zembatówna z Przemyśla, dr Karol Fusiorski z Tarnowa, Mieczysław Ptaszyński z Proszowic, Jan Jurkowski z żoną ze Szczawnicy, dr Mikołaj Marynowski z Nowego Sącza.

HOTEL BELVEDERE, ulica Basztowa l. 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracya i kawiarnia na miejscu): Dr Józef Taufer z Berna, inż. Karol Kohut z Nowojowy, Józef Waldarz z Melska (Węgry), Hanna Knebel z Wiednia, Andrzej Tabiss z Bukseli, Karol Hehler z Karlsbadu, dyr. Józef Dechame z żoną z Częstochowy, dr Maksymilian Lins z Tarnowa, Karol Flach z żoną z Birumowa, adw. Tadeusz Grudziński z Miechowa, Józef Bursia ze Skalic (Czechy), Wilhelm Eisenmann z Kostelets (Węgry), Kazimierz Rosiński ze Szczakowej, Ludwik Mikulski z Leibitsch (Niemcy), Józef Zehnwirt z Koszyc, Albert Schiff z Gniezna, Maksymilian Hubert z Prościejowa, Maks Helfer z Chicago, Alfred Gutwirt z Radomia, Ludwik Szymański z Kielc, Moritz Rübenfeld z Warszawy, Hermann Schuldenfrei z Wiednia, Albin Dreksler z Filadelfii.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 13 września. Kursa giełdy wiedeńskiej:

Losy: a) procentowe: Austryac. zakładu kredytowego obl. pro. z r. 1880 3-proc. 279·50, Austryackiego zakładu kredyt. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 251·—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 276·—, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 235·—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 113·—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 złr. 27·90, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 474·—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 65·50, Czerwonego krzyża austryack. tow. 10 złr. —·—, Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 33·40, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 93·—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 233·—, Tureckie oblig. prem. kolei prc. 284·50, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 478·—.

Berlin, 13 września. Austryackie banknoty 84·60. Spirytus —·—.

Paryż, 13 września. Renta 3-prc. 86·90. Mąka 89·82.

Berlin, 13 września. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 423·—, Warszawa krótkie —·—, Wiedeń krotki 845·75, Austryackie noty 84·60, Rosyjskie noty 215·85, Amerykańskie noty 419·50, 3% pruskie konsole 75·10, włoskie —·—, 4½ prc. polskie listy zastawne —·—, Niemiecki bank państwowy 135·—, Austryackie akcye kredytowe 199·75, Berlińskie Towarzystwo handlowe 161·12, Diskonto Komandit 186·12, Austryackie koleje państw. —·—, Lombardy 27·50, Kanada Pacific 222·50, Losy tureckie 167·—, Hohenlohe 152·12, Phönix 257·87, Gelsenkirchner 183·12, Hamburg-Ameryka Packetfahrt 141·87, Hansa 311·87, Północny Lloyd 122·25

PIERWSZORZĘDNY
HOTEL SASKI
w Krakowie, przy ul. Sławkowskiej
został otwarty!!!
W wielkiej sali jadalnej codziennie
KONCERT
pierwszorzędnej artystycznej muzyki.
Nowy Zarząd.
807 5 0

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 1359
274 209 0

OBRAZY

Axentowicza, Boznańskiej, Czajkowskiego, Dębickiego, Fałata, Filipkiewicza, Grotta, Januszewskiego, Kamockiego, Karpińskiego, Malczewskiego, Matejki, Mehofera, Podgórskiego, Sichulskiego, Stanisławskiego, Uziembły, Weissa, Wyczółkowskiego, Żelechowskiego, Żarneckiego i t. d. — sprzedaje za gotówkę i na spłaty
SALON SZTUKI
B. GABRYELSKA
Kraków - - - - - Rynek 34.
Wystawa otwarta od 9 rano do 7 wieczór
Wstęp wolny. 108 54 0

Konc. Szkółka fröblowska
Maryi Szynalik
przy ul. św. Marka (róg Floryańskiej) l. 20, I. p.
Przyjmuje dzieci w wieku od 3—7 lat. Program zajęć obejmuje: Pogadanki poglądowe z pokazami, gimnastykę, gry ruchowe, zabawy, śpiew i slöjd. Dla starszych dzieci nauka czytania i pisania. Szkółka odpowiada wszystkim wymogom nowoczesnej pedagogii, estetyki i hygieny, stoi pod nadzorem c. k. Rady szkol. okręg. miejsk. i lekarza.
Liczba dzieci ściśle ograniczona. Wpisy codziennie od 9—12 i od 2—4. 7701 1 2

Pomieszkanie do wynajęcia:
3 pokoje, duży przedpokój, kuchnia, łazienka, spiżarka z wspólną pralnią, z przynależ., elektr., urządz. z komf., na I piętrze, 2 pokoje, kuchnia, duży przedp., spiżarką z wsp. pralnią, na III piętrze, od 18 października b. r., w Willi „Sylwan", Kraków 11, Dębniki, Barska-Powroźnicza. Wiadomość u dozorcy lub właścicielki.
339 1 3

Biuro
pisania na maszynie i pomnażania
przyjmuje wszelkie roboty w języku: **pols., franc., niem. i angiel.**, codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od 9—5 po poł. **Batorego 1,** front, parter, na lewo. 7401 3 10

Restauracya
pokoje do śniadań, w śródmieściu, pod bardzo korzystnemi warunkami do nabycia. — Wiadomość: **„Restauracya"** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 7688 2 6

Do wynajęcia
trzy duże pokoje, dwa przedpokoje, nyża i kuchnia, przy ulicy Szewskiej l. 21, na I piętrze, od 1 października. Użyte być mogą na mieszkanie, względnie jako lokal przemysłowy. — Wiadomość na miejscu. 6227 15 0

„Potaniała"
KAWA SANTOS
(EXTRA SUPERIOR)
palona i surowa — w handlu
Wojciecha Olszowskiego
317 8 0 **Kraków**
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Młoda osoba
poszukuje zajęcia w domach prywatnych jako krawcowa i szwaczka. Wykonuje roboty maszynowe, zajmie się zarządem domu. Zgłoszenia: **W. G.,** Kraków, Groble 6, w domu p. Jakóba Szczepka. 7711

Do egzaminu sądowego
przygotowuje szybko rutynowany. Zgłoszenia: Dr praw poste rest. Kraków, za okaz. kwitu ins.
7687 1 3

---

500 koron
płacę za wyrobienie odpowiedniej posady w browarze lub innego zajęcia. Zgłoszenia listowne pod **„Zdolny fachowiec"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 7697

Wolska 38, parter.
Pokoje umeblowane, z utrzymaniem lub bez. Ceny umiarkowane. Tamże obiady.
336 2 6

Skład fortepianów i pianin
oraz wypożyczalnia
Z. RABA
Kraków, ul. św. Jana 13
sprzedaje instrumenty nowe po cenach fabrycznych. Wielki wybór przegranych fortepianów i pianin tanio do sprzedania. 6689 16 0

Wielki wybór
MEBLI i DEKORACYI
188 poleca 17 20
KAJETAN DUDZIAK
Kraków, ul. Floryańska 36.
Ceny umiarkowane.

OKAZYJNA
sprzedaż haftów szwajcarskich, batystów różnego rodzaju, jedwabi na bluzki, etaminy, markizety, gipiury, oraz koronek klockowych
Anna Gelb
Ulica Dietlowska 57.
7431 2 3

Ważne dla P. T. Studentów
specyalnie silnie sporządzone obuwie, poleca po stałych, bajecznie tanich cenach, nowo otworzony magazyn obuwia
„AL-FA"
Kraków, ul. Starowiślna 6.
7004 6 6

Wpisy do szkoły hebrajskiej.
Codziennie od godz. 3—5 po południu odbywają się w lokalu szkolnym przy ulicy Zielonej l. 4, na parterze, **wpisy** do Szkoły hebrajskiej dla chłopców, Szkoły hebr. dla dziewcząt, Kursu dla dorosłych pań, Kursu dla dorosłych panów. Nauka odbywa się w godzinach popołudniowych względnie wieczornych, w idealnie hygienicznym lokalu, i obejmuje: czytanie i pisanie, konwersacyę i gramatykę, biblię z komentarzami, modlitwy, literaturę współczesną i historyę Żydów, ewentualnie także Talmud. Trzy pierwszorzędne siły nauczycielskie. Szkoła stoi pod dozorem delegatów Rady wyznaniowej.
7679 1 12 Mojżesz Rath, kierownik.

Kapelusze
damskie, modele paryskie i wiedeńskie poleca na sezon obecny w wielkim wyborze po cenach przystępnych Salon mód **„Antonina", Kraków, ulica Szczepańska 11, I p.** (naprzeciwko Starego Teatru).
7594 2 10

WZOROWO
pierze wszelką bieliznę, czyści chemicznie i farbuje
jedynie tylko
„WISŁA"
Filie w Krakowie:
Długa 11 A. Karmelicka 9. Zwierzyniecka 15. ‖ Krowoderska 44. Groble 21. Dietla 41, nast. Müllera.
Grodzka 42.
Robotę wykonuje się w 3 dniach.
7197 6 10

Koncesyonowani wykonawcy
robót budowlanych
— — — — **przyjmują kierownictwo budowlami** — — — —
wykonywują szkice i plany domów dochodowych, wszelkie obliczenia i kosztorysy — na podstawie gruntownej praktyki i fachowego uzdolnienia
Życzliwie.
Bierzemy w przedsiębiorstwo wszelkie budowy całe, jak i poszczególne roboty, więc; roboty murarskie, ciesielskie, stolarskie, malarskie, szklarskie i t. p. — Wszelkie roboty instalacyjne. Biuro otwarte od 9—12 i od 3—5 p. p.
7683 **Centralne biuro**
w Krakowie, Garbarska l. 7.

Z powodu zmiany lokalu!
Po znacznie zniżonych cenach
sprzedaje 305 14 20
wszelkie dekoracye wewnętrzne
jak:
Dywany, chodniki, portyery, firanki, narzutki, serwety, kapy, koce, kołdry, materye dekoracyjne i meblowe i t. p.
Filip Haas i Synowie
Kraków, Szczepańska 7, I p.
Tapety w najmodniejszych deseniach. Dywany perskie w wielkim wyborze.
Z powodu zmiany lokalu!

Chemiczna
Pralnia i Farbiarnia
Franciszka Bębenka
w Krakowie, ul. św. Sebastyana 17.
Filie: Karmelicka 28; Sławkowska 29; Grodzka 31; w Zakopanem: Krupówki
Przyjmuje na sezon obecny do chemicznego czyszczenia wszelką garderobę, pióra strusie, rajery i t. p. 265 17 104
Na żądanie uskutecznia się w 6 godzinach.

! Kroju !
i szycia sukien damskich wyuczam najdokładniej w krótkim czasie, nawet Panie zupełnie z szyciem nieobeznane. Warunki przystępne. Wpisy w Szkole kroju i szycia **„Józefina", ul. Długa 17, I p.** Wykonuję również wszelkie **formy!** 7440 4 4

Szkoła kadecka
w Krakowie
poszukuje dobrego **kucharza** lub dobrej starszej **kucharki** dla menaży oficerskiej. — Bliższa wiadomość co do warunków na miejscu do południa.
7692 2 2

Panienki
z lepszych domów, znajdą wygodne pomieszczenie, jako też całkowite utrzymanie. Rysiowa, Bracka 1 a, I piętro. 6403 17 20

Po najwyższych cenach kupuje używane ubrania męskie itp. **M. Schwarc,** Kraków, ul. Estery 11. Kartka wystarczy. 7041 9 20

Kancelarya
Dra Franciszka Mussila
adwokata
ul. Karmelicka l. 15
poszukuje **koncypienta** (katolika) z prawem substytucyi.
7469 3 8

Fabryka
wyrobów masarskich
o sile 20 HP., z parowym kotłem, 20^2 m. lodownią na ameryk. sposób kombinowaną, z chłodnią (kwas węglany syst. Riedingera, kompresor Nr 3), własne elektryczne oświetlenie, przez dynamo lub akumulatory, 60 elem. 289 5 6
Najnowsze maszyny robocze, 10.000^2 m. z tych 2200^2 m. zabudowanych — do sprzedania z wolnej ręki.
Zgłoszenia: W. E. Fuhrmann, Żywiec.

Założony w roku 1872

Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 9, tel. 462
wykonuje grobowce i pomniki, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu.

Długoletni uczeń prof. Lalewicza
akademik, przyjmie lekcye fortepianu. Zgłoszenia przyjmuje Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, Jagiellońska 7. 7649 3 3

Chłopca
do praktyki przyjmie zaraz **Wojciech Olszowski, Kraków,** Mały Rynek róg ul. Szpitalnej. 343 1 5

Profesor gimnazyalny
obejmie lekcyę z zakresu przedmiotów szkół średnich, pod przystępnemi warunkami. Adres: **„Profesor gimnazyalny"** poste restante **Kraków 4.** 7573 4 4

Prof. Lalewicza uczenica
z patentem konserwatoryum i z najlepszemi rekomendacyami, rutynowana w nauczaniu, z dłuższą praktyką, udziela lekcyj fortepianu pod przystępnemi warunkami. — Zgłoszenia: Jurkiewiczowa, Kraków, XV., Nowa Wieś, ulica Nowowiejska 21. 7588 2 6

Winogrona stołowe
5-kg. koszyk opłatnie za zaliczką, chasselas białych i czerwonych K 3·80, chasselas i muscat mieszanych K 4, gatunków muscat K 4·50, pomidorów 5-kg. koszyk K 2·40, kukurydzy stołowej 5-kg. koszyk K 2·40, zielonej, słodkiej papryki koszyk K 2·40. Adres do zamówień Gärtnerei des Grossgrundbesitzers **Elemér Solymos, Török Becse** (Węgry południ.). Dla kupców cennik. 7492 5 7

Stanisława Tumidajowicza
w Podgórzu, ulica Krakowska l. 7
Nr Telefonu 2559
Konc. **Biuro pośrednictwa posad i służby**
poleca wszelk. kateg. ofic. pryw., oraz służbę dom., gospod., handl., restaur., hotel. i t. p.
Konc. **Biuro kupna sprzedaży**
ma do sprzed. majątki ziem., kam., lasy, parc., zakł. przem. handl. etc.
AGENCYA HANDLOWA
objęła gener. zastępstwo fabryki wyrobów gumowych **„Berson", „Palma",** artykułów techn., bielizny impregnowanej i kauczukowej.
Zastępcy z poważnemi referencyami poszukiwani. 332 3 5

Amerykańskie urządzenia biurowe
marki: **„ARBOR"**
przewyższające co do jakości i przystępnej ceny absolutnie każdy towar konkurencyjny dostarcza na dogodnych warunkach fabryczny skład
4443 **„ARBOR"** 23 0
Kraków, Floryańska 47. Tel. Nr. 1408

Piece i kuchnie kaflowe
własnego wyrobu, ogniotrwałe (szamotowe), oraz z c. k. uprzyw. fabryki **L. & C. Hardtmutha,** we wszystkich kolorach i najnowszych wzorach, sprzedaje i obejmuje kompletne ustawienie. Utrzymuje również na składzie cegłę i płyty ogniotrwałe. **Adolf Rauchwerger,** Biuro fabr. pieców kaflowych, **Podgórze,** Nadwiślańska l. 20 (Młyny Barucha). **Telefon 73.** 840 1 3

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.
Rządca drukarni L. K. Górski.